

LAMPENS, Joannes-Baptist (Gent 31 december 1850 – Gent 22 juli 1922).

Was in 1880 als pianomaker een der stichters van de Gentse socialistische houtbewerkersvakbond, waar hij later voorzitter van werd. In 1895 werd Lampens te Gent tot gemeenteraadslid verkozen, en geleidelijk aan rees zijn ster in de Gentse sociaal-democratie. In 1908 werd hij volksvertegenwoordiger en twee jaar later schepen van de stad Gent. Hij vervulde beide functies tot zijn overlijden. Daarmee was hij na Edward Anseele de belangrijkste socialistische politicus in het Gentse geworden. Als 'running-mate' van Anseele nam hij in mei 1905 deel aan debatten die enkele Vlaamsgezinde socialistische studenten hadden ingericht inzake de vernederlandsing van de Gentse Rijksuniversiteit. Lampens verdedigde daar de stelling dat de arbeiders voordeel hadden bij de kennis van de Franse taal. Met dit standpunt vertolkte hij een opvatting die in de bredere kring van de Gentse socialistische militanten leefde, maar die men ook moet zien tegen de achtergrond van de beroepsgroep waaruit Lampens stamde: bij de houtbewerkers bestond nog het gebruik de zogenaamde *tour de France* te maken, om zich in de stiel te bekwamen. Toch valt het op dat Lampens in de Kamer – in tegenstelling tot Anseele – zijn redevoeringen in het Nederlands hield. Tijdens de Eerste Wereldoorlog raakte Lampens betrokken in een spionageaffaire; hij werd door de Duitse bezetter naar een kamp in Holzmin-den gedeporteerd. Aan zijn oorlogservaringen hield hij een "onvermurwbare" haat over tegen het Duitse militarisme én het "pro-Duitse flamingantisme", noteerde het dagblad *Vooruit* bij zijn overlijden.

LITERATUUR: G. Vanschoenbeek, *De wortels van de sociaal-democratie in Vlaanderen*, RUG, doctoraatsverhandeling, 1992.

GUY VANSCHOENBEEK